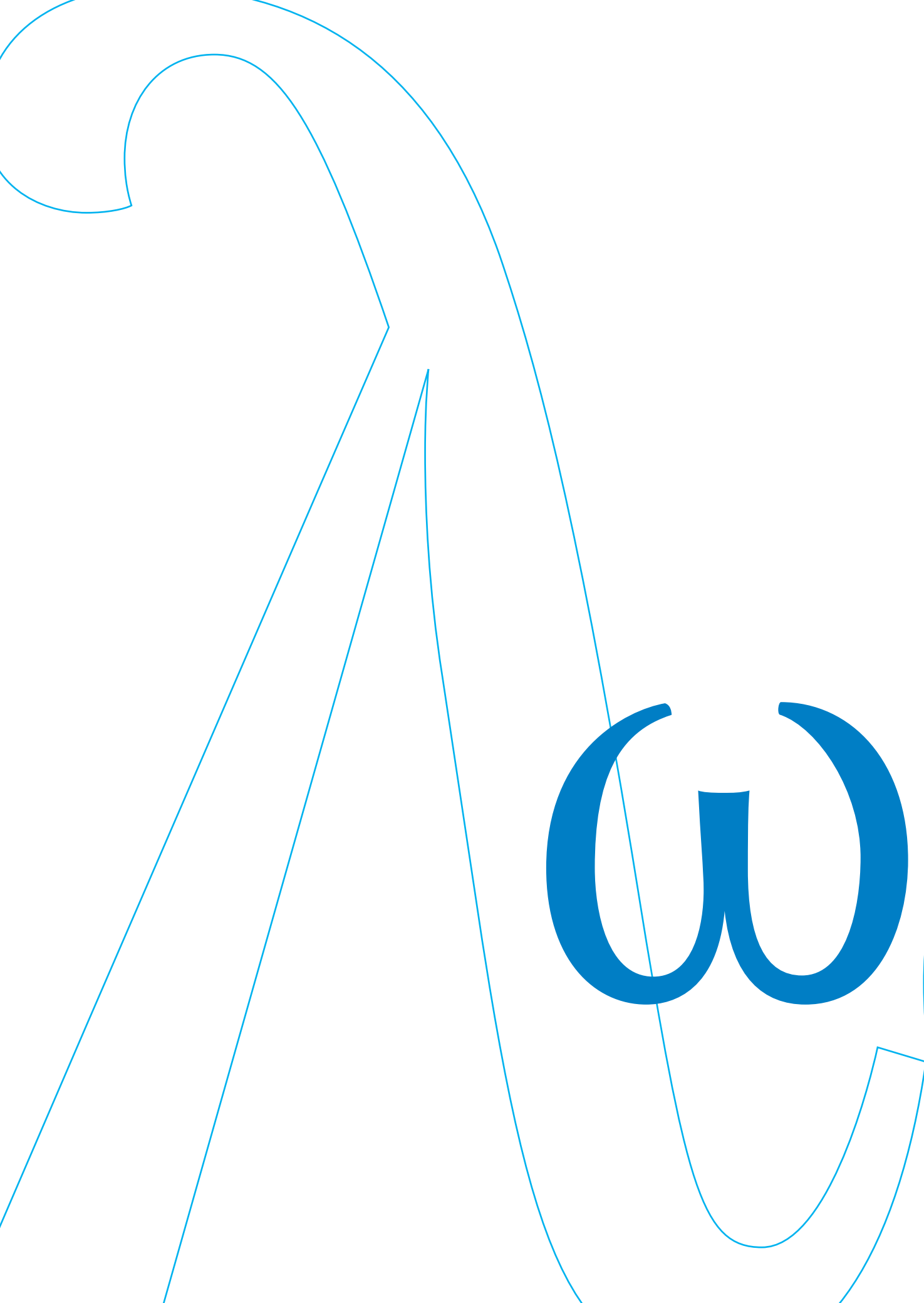

γλωσσικές
ασκήσεις

για το γενικό λύκειο

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

Γλυκερία Β. Κανδήρου Δημήτριος Ε. Πασχαλίδης Σπύρος Ν. Ρίζου

Συντονισμός: Χρίστος Λ. Τσολάκης

Η συγγραφή και η επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

**γλωσσικές
ασκήσεις**

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Συγγραφείς

Γλυκερία Β. Κανδήρου
Φιλολόγος, Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Δημήτριος Ε. Πασχαλίδης
Φιλολόγος, Καθηγητής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Σπύρος Ν. Ρίζου
Φιλολόγος, Καθηγητής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Συντονιστής

Χρίστος Λ. Τσολάκης
Καθηγητής Νεοελληνικής Γλώσσας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Υπεύθυνες για το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Χριστίνα Αργυροπούλου
Σύμβουλος
Χριστίνα Βέικου
Σύμβουλος

Δημιουργικό

Βαλεριάνο Τροϊάνι

Αποχρωματισμοί

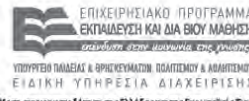
De Novo

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

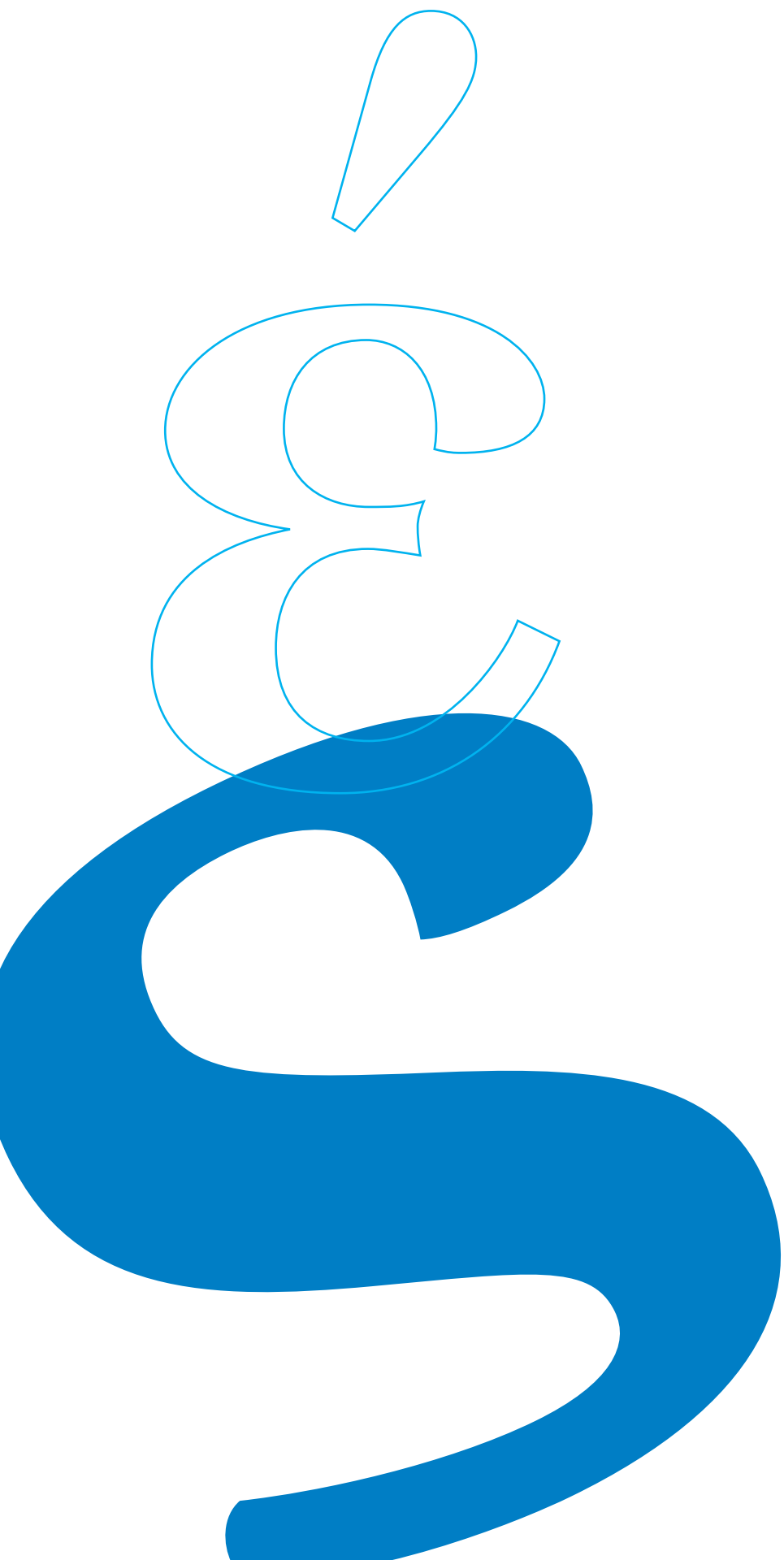
ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οι αλλαγές που ενσωματώθηκαν στην παρούσα επανέκδοση έγιναν με βάση τις διορθώσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί Προλόγου.....	7
Α΄ Από τις σημασίες των λέξεων	
1. Συνώνυμα.....	11
2. Αντώνυμα.....	31
3. Παρώνυμα - Ομώνυμα.....	37
4. Παροιμίες.....	43
5. Κυριολεξία - Μεταφορά - Πολυσημία των λέξεων.....	47
6. Ορισμός.....	67
7. Ύφος - Επίπεδα λόγου.....	73
8. Άλλες χρήσεις των λέξεων.....	81
Β΄ Από το γλωσσικό μας παρελθόν.....	87
Γ΄ Από τη μορφολογία των λέξεων.....	107
Δ΄ Από την ετυμολογία των λέξεων.....	119
Ε΄ Λέξεις από ξένες γλώσσες στην ελληνική.....	143
ΣΤ΄ Από τη σύνταξη των λέξεων.....	149
Ζ΄ Στίξη.....	161
Η΄ Παράγραφος.....	169
Θ΄ Περίληψη.....	195

Αντί Προλόγου

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να σε βοηθήσει να περάσεις στα ενδότερα της γλώσσας. Περνάει στα ενδότερα της ύπαρξής του και της σκέψης του εκείνος που περνάει στα ενδότερα της γλώσσας του. Σοφά το είπε ο Μπρεχτ: «Γλώσσα είμαι εγώ. Γλώσσα είσαι εσύ. Γλώσσα είναι ο κόσμος...». Και, αφού απαριθμήσει κι άλλους στοχασμούς αυτού του είδους, καταλήγει πάλι στο «Γλώσσα είμαι εγώ». Μ' αυτόν, άλλωστε, τον λόγο του Μπρεχτ ανοίγουν τις σελίδες τους τα βιβλία του Λυκείου «Έκφραση - Έκθεση». Το σχετικό κείμενο το βρίσκεις στις πρώτες γραμμές του βιβλίου της Α' Λυκείου. Όπου θα βρεις και ανάλογο κείμενο του Μανόλη Τριανταφυλλίδη. «Γλώσσα, λέει, δεν είναι, καθώς φαντάζονται κάποιοι, αράδιασμα από λέξεις, τύπους και κανόνες, όπως αναγράφονται σε λεξικά και γραμματικές..., παρά η έκφραση του εσωτερικού μας κόσμου, κύμα ζωής, άνοιγμα και επαφή ψυχών... σκέψη και ενατένιση της μοίρας. Γλώσσα είναι ολόκληρος ο λαός».

Ανάλογα μιλάει και ο Λεβ Βυγκότσκι. «Μια απογυμνωμένη από τη σημασία της λέξη», θα μας πει, «δεν είναι λέξη: είναι ένας κενός ήχος...». Κι ακόμη «Η γλώσσα δεν είναι έκφραση μιας έτοιμης σκέψης. Η σκέψη δεν εκφράζεται μόνον με τη λέξη, αλλά γίνεται κιόλας μέσα σ' αυτήν... Η λέξη που της έχουν αφαιρέσει τη σκέψη είναι νεκρή λέξη.

Άσχημα

σα μέλισσες σε άδειο πανέρι
μυρίζουν οι νεκρές λέξεις.

Αλλά και σκέψη που δεν έγινε λέξη παραμένει σκιά, ήχος και καπνός... Η συνείδηση καθρεφτίζεται στη λέξη όπως ο ήλιος σε μια σταγόνα νερού».

Άλλοι, πάλι, από εκείνους που μελέτησαν αυτά τα θέματα παραλλήλιστα τον αδιάσπαστο δεσμό γλώσσας και σκέψης με την αδιάσπαστη σύνδεση των δύο πλευρών της ίδιας κόλλας χαρτιού. Κόλλα χαρτιού με μια μονάχα πλευρά δεν νοείται. Έτσι δεν νοείται γλώσσα χωρίς σκέψη και σκέψη χωρίς γλώσσα (Φ. Σοσίφ).

Και, βέβαια, δεν θα μπορούσαν να υστερήσουν σ' αυτά οι Αρχαίοι Έλληνες. «Διάνοια και

λόγος ταυτόν», μας μινάει ο Πλάτων. Γι' αυτόν τον σοφό η σκέψη είναι εσωτερικευμένη γλώσσα, ενώ η γλώσσα είναι εξωτερικευμένη σκέψη. Εξάλλου οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν την ίδια λέξη «λόγος», για να δηλώσουν τόσο τη γλώσσα όσο και τη λογική. Σήμερα μιλούμε για ενδόμυχο λόγο και για φωνούμενο λόγο. Είναι αξιοσημείωτο ότι και στις δύο περιπτώσεις μιλούμε για λόγο.

Καταλαβαίνεις, τώρα, τι σημαίνουν όλα αυτά. Αυτά σημαίνουν ότι δεν μπορούμε να γυμνάσουμε τη σκέψη μας, αν δεν γυμνάσουμε τη γλώσσα μας και, αντίστροφα, δεν μπορούμε να γυμνάσουμε τη γλώσσα μας, αν δεν γυμνάσουμε τη σκέψη μας. Γλώσσα και σκέψη γυμνάζονται μαζί. «Και τα μαθηματικά;» ρωτούν κάποιιοι. «Δεν γυμνάζεται ο νους με τα μαθηματικά;». Και βέβαια γυμνάζεται. Γυμνάζεται και με τα μαθηματικά και με όλα χωρίς εξαίρεση τα μαθήματα που διδάσκει στο σχολείο. Και τα μαθηματικά, όμως, είναι γλώσσα. Είναι σύμβολα κι αυτά, όπως σύμβολα είναι και οι λέξεις. Μόνο που αυτά τα σύμβολα τα χρησιμοποιούμε μόνον κατά τη λογική, ενώ τις λέξεις τις χρησιμοποιούμε και κατά τη λογική και κατά τις συγκινήσεις μας.

Σημαίνουν ακόμη όλα αυτά ότι η γλώσσα παίρνει δύναμη από τη σκέψη και η σκέψη από τη γλώσσα. Διανοητική, λοιπόν, ενέργεια η γλώσσα. Αλλά και κοινωνική ενέργεια, αφού είναι κοινωνικό φαινόμενο. Κοινωνική ενέργεια και επικοινωνιακή ενέργεια, δηλαδή ενέργεια που αναπτύσσεται κατά την ανθρώπινη επικοινωνία. Γλώσσα και κοινωνική ζωή βρίσκονται σε διαρκή αλληλενέργεια. Κοινωνικές, διανοητικές και γλωσσικές δυναμικές αλληλοεπηρεάζονται και αλληλοδιαμορφώνονται. Αυτό σημαίνει ότι η ενέργεια που παράγεται και αναπτύσσεται στην κοινωνική ζωή διοχετεύεται στη γλώσσα και τη διαμορφώνει. Όπως σημαίνει ότι και η ενέργεια που παράγεται και αναπτύσσεται με τη γλώσσα διοχετεύεται στη ζωή και τη διαμορφώνει. Είναι, συνεπώς, φυσικό σε μια εξελισσόμενη και διαμορφούμενη κοινωνία να παρουσιάζεται διαμορφούμενη και εξελισσόμενη και η γλώσσα. Παρατηρείται μια διακύμανση ανάμεσα στις κοινωνικές και τις γλωσσικές μεταβλητές. Στατικές παραμένουν οι γλώσσες των στατικών κοινωνιών. Οι ζωντανές γλώσσες και οι ζωντανές κοινωνίες διαφοροποιούνται από τις παλαιότερες μορφές τους. Μια γλώσσα αλλάζει στη φωνητική, στη μορφολογία, στη σημασιολογία, στη σύνταξη. Μόνο που αυτές οι αλλαγές συντελούνται με βραδείς ρυθμούς και ανεπαίσθητα. Κατανοούνται μόνον και κρυσταλλώνονται ύστερα από μεγάλα χρονικά διαστήματα, όταν πια έχουν λησμονηθεί ή έχουν πάψει να λειτουργούν οι παλαιές μορφές των γλωσσικών φαινομένων.

Με τη γλώσσα, λοιπόν, δεχόμαστε επιδράσεις και ασκούμε επιδράσεις. Με τη γλώσσα, είπαν, γίνονται τα πάντα. Ακόμη και οι επαναστάσεις. Η γλώσσα δεν αντανακλά παθητικά την κοινωνική ζωή και τον αγώνα της, αλλά συμμετέχει σ' αυτά και τα επηρεάζει / διαμορφώνει.

Αντλεί, επομένως, η γλώσσα τη δύναμή της από τη σκέψη, η οποία είναι διανοητική ενέργεια, ένα αυτό, ακόμη την αντλεί από την κοινωνική επικοινωνία, που την είπαμε επικοινωνιακή ενέργεια, δεύτερο αυτό. Αλλά την αντλεί και από το ίδιο το σύστημά της. Σύστημα είναι η γλώσσα. Ένα όλον δηλαδή οργανωμένο, που πειθαρχεί σε νόμους γραμματικούς και συντακτικούς.

Πάντως η γλώσσα δε χωράει σ' αυτά τα βιβλία. Δε χωράει σε κανένα βιβλίο. Είναι απέρα-

ντη. Ωστόσο οι μηχανισμοί που την παράγουν βρίσκονται μέσα σου. Τα βιβλία, όπως κι αυτό που κρατάς, σου προσφέρουν ευκαιρίες να τους θέσεις σε κίνηση / λειτουργία. Γι' αυτό και στο μάθημα αυτό λιγότερα έχεις να μάθεις και περισσότερα έχεις να κάνεις: έχεις να δημιουργήσεις. Εκεί σε οδηγεί και η δομή του βιβλίου, στη δημιουργία. Η γλώσσα, άλλωστε, είναι δημιουργική. «Κάθε φορά, είπαν, που ο λόγος ξετυλίγει ένα γεγονός, ο κόσμος χτίζεται από την αρχή. Τίποτε δεν είναι τόσο σημαντικό όσο ο λόγος, ο οποίος δημιουργεί τόσο πολλά με τόσο λίγο» (Emil Benveniste). Από τον λόγο αυτόν υπογράμμισε την πρόταση «Ο λόγος δημιουργεί πολλά με λίγο». Γράφει και ο Σεφέρης: «Στερνός σκοπός του ποιητή δεν είναι να περιγράφει τα πράγματα, αλλά να τα δημιουργεί ονομάζοντάς τα». Δηλαδή να τα δημιουργεί με λέξεις (=ονομάζοντάς τα). Κράτησέ το και πάμε στον άλλο μεγάλο μας ποιητή, τον Οδυσσέα Ελύτη. Γράφει: «Κοιτάξτε τα χείλη μου. Από αυτά εξαρτάται ο κόσμος». Πλάθει, μας λέει, τους κόσμους του με τα χείλη του, με τον λόγο του δηλαδή. Αλλά και ο Θεός, λέει η Γραφή, με τον λόγο δημιούργησε τα σύμπαντα: «Εἶπεν ὁ Θεός: γενηθήτω φῶς καὶ ἐγένετο φῶς» και για τα άλλα έτσι.

Όσο και αν όλα αυτά αποτελούν σχηματικές εκφράσεις, δείχνουν εν τούτοις την πίστη του ανθρώπου στη δημιουργική δύναμη του λόγου. Αυτήν, λοιπόν, τη δημιουργική δύναμη του δικού σου λόγου δοκιμάζει να ξυπνήσει αυτό το βιβλίο. Μια δημιουργική δύναμη που έχει να κάνει με τις σημασίες των λέξεων και με τους σημασιακούς ιριδισμούς τους.

Χρίστος Α. Τσολάκης

Νίκος
Χατζηκυριάκος-
Γκίκας
(1906-1994).
Το εργαστήρι.
1960.
Λάδι σε μουσαμά
(130 εκ. X 162 εκ.).

Νίκος
Χατζηκυριάκος-
Γκίκας
(1906-1994).
Νυχτερινό - σπίτια.
1967.
Λάδι σε μουσαμά
(48 εκ X 62 εκ.).

Α΄ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

1. Συνώνυμα

Συνώνυμα λέμε τις λέξεις που, ενώ συνήθως διαφέρουν φθογγολογικά μεταξύ τους, έχουν εντούτοις την ίδια περίπου σημασία: π.χ. σηκώνω, εγείρω, ανορθώνω, ανεβάζω, υψώνω, ανυψώνω. Είναι σπάνιες σε μια γλώσσα οι λέξεις που έχουν την ίδια ακριβώς σημασία, δηλαδή οι ταυτόσημες (εκτός βέβαια αν λογαριάσουμε εκείνες που λέγονται διαφορετικά σε διάφορους τόπους, όπως π.χ. αχλάδι - απίδι, πετεινός - κόκορας). Οι συνώνυμες λέξεις εκφράζουν έννοιες που συγγενεύουν μεταξύ τους σημασιολογικά. Συχνά εκφράζουν τις διάφορες αποχρώσεις της ίδιας έννοιας (π.χ. βλέπω, κοιτάζω, παρατηρώ, διακρίνω) και βρίσκονται μεταξύ τους σε μία σχέση διαβάθμισης και κλιμάκωσης.

Αυτές τις σημασιολογικές αποχρώσεις οφείλουμε να τις παρατηρούμε, να τις μελετούμε, να τις διακρίνουμε και κατά την επικοινωνιακή περίπτωση να τις χρησιμοποιούμε στο λόγο μας. Αυτό σημαίνει ότι τις περισσότερες φορές δεν μπορούμε να μεταχειριστούμε το ένα συνώνυμο στη θέση του άλλου. Συνήθως πρέπει κάθε φορά να συλλογιστούμε, για να βρούμε εκείνη από τις συνώνυμες λέξεις που ταιριάζει καλύτερα σ' αυτό που θέλουμε να πούμε. Τα συνώνυμα είναι μεγάλος πλούτος για μια γλώσσα. Με τη μελέτη τους πλουτίζεται η ατομική γλώσσα, οξύνεται το μυαλό και βαθθαίνει η μόρφωση.

-
- Μ. Τριανταφυλλίδης, Νεοελληνική Γραμματική (της δημοτικής), ΟΕΣΒ, Αθήνα, 1941.
 - Μ. Τριανταφυλλίδης, Λεξιλογικές Ασκήσεις, Θεσσαλονίκη, 1967.
 - Νεοελληνική Γλώσσα για το γυμνάσιο, τ. Γ΄, ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2002.

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με το κατάλληλο ρήμα από αυτά που βρίσκονται στο πλαίσιο.

1. Συνηθίζει να άποψη, όταν κρίνει ότι η προηγούμενη δεν τον εξυπηρετεί.
2. Η Κίρκη τους συντρόφους του Οδυσσέα σε γουρούνια.
3. Ο ληστής, για να μην τον αναγνωρίσουν.
4. το παλτό της, για να το φορέσει και η κόρη της.
5. Η αληθινή τέχνη την πραγματικότητα.
6. Όλοι οι υπουργοί Παιδείας αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους με το όραμα να το εκπαιδευτικό σύστημα.
7. Ο ρόλος του χριστιανισμού είναι να την καταναλωτική κοινωνία σε κοινωνία αγάπης.
8. Με τα επιχειρήματά του κατάφερε την τελευταία στιγμή να την κοινή γνώμη και να κερδίσει τις εντυπώσεις.
9. Ύστερα από παρέμβαση της αντιπολίτευσης μερικές διατάξεις του νομοσχεδίου για την υγεία.
10. Εξαιτίας της αρρώστιας τα σχέδιά του.
11. Στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας ο άρτος και ο οίνος σε σώμα και αίμα Χριστού.
12. Αποφάσισα να το κατάστημά μου.

μετασηματίζω	μεταστρέφω	μεταμορφώνω	τροποποιώ
ανακαινίζω	μεταμιέζω	μεταπλάθω	μετατρέπω
μεταρρυθμίζω	μεταποιώ	μετουσιώνω	μεταβάλλω

2. Να συμπληρώσετε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν με ένα από τα συνώνυμα που βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο.

1. Φοράει μπότες μέχρι το γόνατο και βραδινό κοστούμι· τέτοιες είναι συνηθισμένες στους καλλιτέχνες, για να τραβούν την προσοχή.
2. Στις του οφείλεται ότι ζει απομονωμένος, χωρίς φίλους και παρέες.
3. Λόγω δεν μπορεί να συνεργαστεί με τους άλλους.
4. Τις του χαρακτήρα της άλλοι τις ανέχονται και άλλοι όχι.
5. Είναι όλο · ούτε μια μέρα δεν μπορείς να ζήσεις μαζί του.
6. Η της ζωγραφικής του όχι μόνο δεν ενοχλεί, αλλά επαινείται από πολλούς, γιατί τη θεωρούν στοιχείο προσωπικού ύφους.

ιδιαιτερότητα	ιδιοτροπία	εκκεντρικότητα
ιδιορρυθμία	ιδιοσυγκρασία	παραξενιά

3. Το ρήμα παύω και τα συνώνυμά του σταματώ, διακόπτω έχουν γενικά τη σημασία «δε συνεχίζω (να κάνω) κάτι».

Το ρήμα τελειώνω και τα συνώνυμά του τερματίζω, περατώνω, φέρω εις πέρας, αποτελείώνω, ολοκληρώνω, λήγω δηλώνουν ότι «δε συνεχίζεται να γίνεται κάτι» με την πρόσθετη πληροφορία ότι «έχει περατωθεί, έχει φτάσει στο τελικό του όριο». Από τα δύο τελευταία το ολοκληρώνω σημαίνει «τελειώνω κάτι πλήρως ή με πληρότητα», το λήγω είναι αμετάβατο. Συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις που ακολουθούν με ένα από τα παραπάνω ρήματα:

1. αύριο η προθεσμία υποβολής δηλώσεων στην Εφορία.
2. να ασχολούμαι μ' αυτό το ζήτημα.
3. Είμαστε στη δυσάρεστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι τη συνεργασία μαζί σας.
4. Η ανέγερση του ναού με τη συνδρομή των πιστών.
5. Η επιτροπή ελπίζει ότι σύντομα το έργο της.
6. το κάπνισμα ύστερα από την αρρώστια που τον βρήκε.
7. σε ένα χωριό, για να ξεκουραστούμε.

4. Να αντικαταστήσετε με άλλες συνώνυμές τους τις υπογραμμισμένες λέξεις.

1. Οι εχθροί της δημοκρατίας βυσσοδομούν αδιάκοπα.
2. Χρησιμοποίησε αθέμιτα μέσα, για να αναρριχηθεί στην εξουσία.
3. Περίμενε με αδημονία το τρένο.
4. Έδειξε πρωτοφανή αδράνεια την ώρα του ατυχήματος.
5. Καταδικάστηκε για ιδιοποίηση δημόσιου εγγράφου.
6. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε θαρραλέα τις δυσμενείς συνθήκες.
7. Με τις πράξεις σου αμαύρωσες το όνομά σου.
8. Έχει την τάση να είναι δικτικός στην κριτική του.
9. Είναι αδύνατο να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα με ενδοτικότητα
ή αδιαφορία.
10. Πρέπει να περιμένουμε έντονες αντιδράσεις, επειδή διακυβεύονται
μεγάλα συμφέροντα.

6. Να κατατάξετε κλιμακωτά από το ασθενέστερο στο ισχυρότερο τα εξής συνώνυμα:

1. αφοσίωση, αγάπη, λατρεία, συμπάθεια
2. επιδοκιμάζω, εγκρίνω, επαινώ, επικροτώ, εκθειάζω
3. κατάπληξη, απορία, έκπληξη
4. βλαβερός, ολέθριος, άχρηστος
5. αδιαφορώ, μισώ, αποστρέφομαι, απεχθάνομαι
6. άκαρδος, βάρβαρος, άγριος, άπονος, σκληρός
7. αναγκαίος, απαραίτητος, χρήσιμος
8. κάποτε, σπανιότατα, συχνά, σπάνια, συχνότατα, συνήθως
9. εκλιπαρώ, παρακαλώ, ικετεύω
10. ψέμα, τερατολογία, υπερβολή
11. αναγκαίος, χρήσιμος, απαραίτητος
12. αποδοκιμάζω, σπιλιτεύω, επικρίνω, αποπαίρων, καυτηριάζω
13. απαθής, ασυγκίνητος, ανάληπτος, αναισθητός
14. σκεπτικισμός, αβεβαιότητα, αμφιβολία, αμφισβήτηση
15. διαψεύδω, αναιρώ, ανασκευάζω, αντικρούω

7. Σας δίνονται οι εξής συνώνυμες λέξεις:

δύναμη: η γενική έννοια του «δύνασθαι» (ψυχική, σωματική, οικονομική κ.τ.λ.)

ισχύς: χρησιμοποιείται όταν αναφερόμαστε σε άσκηση εξουσίας

ρώμη: η σωματική δύναμη

σθένος: χρησιμοποιούμε τη λέξη για να δηλώσουμε ψυχικές δυνάμεις

Να εντάξετε την καθεμία σε μια σύντομη περίοδο λόγου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....